

Lucica SINTEA (ANGHEL)
Universitatea din Craiova
Universitatea Andrei Saguna din Constanta

PROVISIONS – Essay
ACCOUNTING TOOLS OF
RISK MITIGATION
ECONOMIC

Keywords

*Risks,
Economic crisis,
Accounting,
Measurement,
Control*

JEL Classification

D04, H23, H30, M21

Abstract

Provisions represent a defense of the economic entity against the risks they may face. These have an important role in funding decisions that will be taken in future when it is desirable an absorption fusion in the establishment or when it is desirable concluding contracts and /or commercial banking. As more provisions are created, even more protected, the company credibility with partners is higher.

Any investor is interested in the transparency of accounts as they are the real economic picture of the entity and the basis from which to start making management decisions.

Constituting provisions is accomplished after the inventory of patrimonial.

Introducere

Provizioanele reprezintă instrumente contabile prin care se reflectă scriptic realitatea economică a unei entități. Provizioanele reprezintă o convenție contabilă realizată în urma analizelor financiare și contabile ale entității, prin care se împiedică distribuirea către asociați sau acționari a unor sume de bani din profiturile entității care diminuează lichiditatea.

1. Rolul provizioanelor

Provizioanele au un rol important pentru asigurarea stabilității financiare a entității în cazul în care se preconizează o depreciere a activelor.ⁱ

Principalele obiective ale provizioanelor sunt:

- calcularea la valoarea justă de utilitate, de piață, de fabricație a bunurilor economice;
- anticiparea în baza unei fundamentări anterioare a riscurilor de cheltuieli chiar dacă vor influența fluxurile de trezorerie în perioadele viitoare.

La stabilirea provizioanelor trebuie să se aibă în vedere respectarea principiilor de baza a contabilității respectiv:

- principiul prudenței;
- principiul separării exercițiilor.

Principiul prudenței obligă entitatea ca în cazul în care constată că valoarea justă sau de piață este inferioară costului istoric de achiziție sau fabricație a unui bun, să se analizeze natura deprecierii care poate fi ireversibilă și atunci, se stabilește dacă este imputabilă sau se înregistrează pe cheltuieli de amortizare, sau este reversibilă și atunci, se constituie și se înregistrează ca provizion, bunul în contabilitate ca element de activ va rămâne intact, nu se va modifica prin înregistrări contabile.ⁱⁱ

De menționat că dacă valoarea bunului din contabilitate este superioară valorii juste sau de piață, nu se fac modificări cu excepția reevaluărilor care se operează în conturi specifice și în nici un caz pe venituri sau cheltuieli.

Valoarea justă a bunurilor din contabilitate se calculează de regula la inventarierea obligatorie sau opțională a patrimoniului.

Provizioanele sunt înscrise în situațiile financiare și în bilanțul contabil și sunt destinate să acopere anumite deprecieri probabile să existe sau sunt certe informațiile că aceste deprecieri vor exista, dar este incertă perioada și valoarea deprecierilor.

Așa cum am precizat mai sus, provizioanele nu sunt utilizate pentru ajustarea valorilor activelor reflectate în bilanțul contabil.

Respectând principiul contabil în care se specifică că activele și veniturile nu trebuie supraevaluate și cheltuielile și datoriile subevaluate, provizioanele nu se constituie în mod excesiv, deoarece informațiile contabile nu ar reflecta fidel patrimoniul și nu ar oferi informații contabile de calitate.

Provizioanele ca și celelalte cheltuieli de exploatare, financiare, excepționale, amortizările și

deprecierile de valoare precum și a impozitului pe profit se reflectă, se înregistrează și se evidențiază în contabilitate distinct în funcție de natura lor.

Provizioanele nu pot depăși valoarea activelor și stingerii datoriilor din bilanțul contabil respectiv situațiile financiare.

Provizioanele reprezintă o datorie cu valoare incertă. Provizioanele sunt recunoscute în contabilitate în următoarele situații:

- entitatea cunoaște o obligație curentă datorată unui eveniment anterior;
- se estimează o ieșire de resurse financiare pentru a achita obligația respectivă;
- valoarea estimată poate fi credibilă.

Provizioanele se disting de celelalte datorii din contabilitate, cum ar fi cele care au la bază credite pe termen lung și scurt, datorii comerciale cu furnizorii, împrumuturi ale asociațiilor și alți creditori, datorită caracterului de incertitudine legat de excibilitatea, valoarea și perioada viitoare a cheltuielilor necesare stingerii datoriilor.

Angajamentele entităților sunt stabilite în baza contractelor și a documentelor de înregistrare în contabilitate, pe când, provizioanele nu au la bază documente certe de deteriorări și obligații. Deci, la data înregistrării în contabilitate nu există angajamente de plată.

Nu sunt evidențiate în contabilitate provizioane pentru pierderi viitoare de exploatare.

Sunt recunoscute în contabilitate ca provizioane obligațiile asupra unor evenimente anterioare și nu sunt dependente de activitatea viitoare a entității, altfel spus nu contribuie la realizarea veniturilor de exploatare viitoare.

Exemple de cheltuieli estimate a se efectua în viitor și care sunt acceptate să fie incluse în provizioane sunt: amenzi, penalități în cazul proceselor în curs, provizioane datorate unor evenimente care ar afecta.

Provizioanele se constituie pentru elemente cum sunt:

- Litigii, amenzi, despăgubiri, penalități și alte daune și datorii incerte ca valoare și timp;
- Cheltuieli legate cu prestările de servicii și schimbului de bunuri la mărfurile sau a serviciilor prestate aflate în perioada de garanție acordată clienților;
- În cazul restructurărilor;
- În cazul asigurării de salarii, pensii și alte obligații asimilate în urma unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile;
- În situația defazetării imobilizărilor corporale și a altor activități legate de acestea;
- Impozite, penalități și dobânzi necalculate și neevidențiate aferent perioadei anterioare;
- prime ce se acordă salariaților în baza unui contract colectiv de muncă, aferent activității anterioare înregistrării provizionului;
- cheltuieli ale personalului legate de pensionarea anticipată;

- cheltuieli privind somajul tehnic ce se preconizează a fi acordat salariaților suportat de angajator;
- cheltuieli cu alte asigurări sociale legate de evenimente ale salariaților, nunți, nașteri, decese, stabilite în contractele colective de muncă;
- cheltuieli privind protecția mediului înconjurător pentru protejarea aerului, apelor, solului, apelor subterane și de suprafață, cheltuieli legate de deșeuri și gestiunea acestora, protejarea biodiversității ecologice și a peisajului, etc.
- alte provizioane.

3 Provizioanele se constituie și atunci când ieșirile de lichidități și datoriile afectează mai multe persoane fizice și/sau juridice, acestea sunt evaluate proporțional cu acțiunea sau daunele ce se preconizează a fi suportate.

Contabilitatea provizioanelor se evidențiază în funcție de natură, scopul sau obiectul pentru care au fost constituite.

În cazul restructurărilor sunt posibile următoarele cheltuieli pentru care se pot înregistra provizioane:

- În cazul în care are loc închiderea de spații, sedii, locuri de muncă;
- Modificarea organizatorică a organigramei personalului;
- Reorganizări ale activității impuse de legislație;
- Vânzarea unor imobilizări și a unor active circulante sub prețul de achiziție;
- Preconizarea unor dezastre naturale anunțate că ar fi posibile;
- Restrângerea activității;
- Reorientarea activității;

Provizioanele se constituie în funcție de riscurile La stabilirea provizioanelor trebuie luate în considerare numeroase informații și elemente ce urmează a fi riguros analizate și aplicat raționamentul profesional.

Valorile recunoscute ca provizioane trebuie să reflecte în situațiile financiare costurile necesare acoperirii pierderilor, datoriilor sau a altor obligații curente.

Pentru stabilirea provizionului se ia în calcul suma necesară stingerii obligației sau a acoperirii daunelor.ⁱⁱⁱ

Dacă suma se recuperează înregistrarea se va efectua la momentul recuperării sau anulării provizionului.

Provizioanele trebuie revizuite la întocmirea situațiilor financiare și ajustate pentru o reflectare cât mai fidelă.

Provizioanele se evaluează înaintea calculării impozitului pe profit, în funcție de natura lor, de deductibilitatea conform legislației, de tratamentul fiscal, se calculează impozitul pe profit.

Problematika la modul de constituire a provizioanelor este legată de îndeplinirea cumulativă a mai multor aspecte: provizioanele sunt utilizate numai în scopul în care au fost constituite, existența obligațiilor curente,

probabilitatea apariției de ieșire de resurse și estimarea credibilă a valorii preconizate.

Ieșirea de resurse poate fi diferită de valoarea provizionului constituit, astfel rezultatul exercițiului viitor va fi afectat cu diferența celor două valori respectiv: valoarea provizionului și costul suplimentar.

2. În contabilitate provizioanele sunt reflectate după următoarele modele:

1. Constituirea provizioanelor sau majorarea acestora în urma analizei provizioanelor și a depreciierilor și datoriilor estimate.^{iv}

Cheltuiala cu provizion= Contul de provizion C 151

2.Utilizarea provizioanelor, ieșirea de resurse avem înregistrarea

C 151 = contul de venituri

3.În situația în care se ridică un nou imobil, costurile de demolare se evidențiază

Cont de imobilizari = C 1513

Provizioane pentru dezafectarea imobilizărilor corporale și activități ale acesteia

4.Dacă provizionul recunoscut pentru demolarea sau dezamorsarea imobilului este mai mic decât ce s-a estimat înregistrăm:

C 1513= Contul de imobilizari corporale

Pentru litigii avem înregistrarea

5.Înregistrarea costurilor estimative

C 6812= C 1511.

6.Revizuirea provizionului constituit sau anularea provizionului constituit

C 1511=C 7812

7.Reflectarea în contabilitate a proceselor incluzând despagubiri, amenzi și penalități

C 6581= C 5121

8.Constituirea provizioanelor pentru garanții

C 6812= C 1512

9. Ajustarea provizionului constand in majorarea acestuia

C 6812= C 1512

10. Anularea provizionului

C 1512=C 7812

11. Constituirea provizioanelor legate de pensii sau alte cheltuieli de asigurări sociale cu personalul

C 6812= C 1515

12. Înregistrarea cheltuielilor legate cu asigurările, la data exhibiției

C 645= C 438

13. Scăderea provizionului estimată

C 1515= C 7812

14. Anularea provizionului estimat

C 1515= C 7812

În cadrul situațiilor financiare sunt reflectate distinct operațiunile privind constituirea, ajustarea și anularea provizioanelor, atât printr-o anexa (nota) distinctă cu această denumire cât și în Nota 10 respectiv informații în care sunt descrise principalele modificări survenite de la un exercițiu financiar la altul.^v

Pentru clienții inerti care sunt reflectați în contul C418 trebuie automat să se constituie și provizionul. Astfel prin verificare aceste să aibă valori egale.

Concluzii

Oricât de multă intuiție și fler ar dispune managerul, fără o abordare științifică a evoluției activității economice, o cercetare și un control permanent sau la diverse perioade de timp, nu poate să fie asigurată o credibilitate a informațiilor primite din interiorul firmei sau din exterior. Managerii pentru asigurarea continuității își iau în calcul factorii determinanți care ar putea influența activitatea firmei.

Pentru diminuarea riscurilor de perturbare a fluxului de trezorerie și a incapacității de plată, reducerea indicatorilor de lichiditate a firmei sunt imperios necesare constituirea provizioanelor. Provizioanele reprezintă o dovadă a exigentei și a responsabilității managerilor în vederea asigurării imaginii fidèle a patrimoniului și a continuității activității entității pe care o coordonează.

Notes:

ⁱ Benta Adrian, Benta Mihaela, *Culegere de Monografii Contabile*, Editura C.H.Bech, anul 2015 București

ⁱⁱ IFRS. *Standarde internațional de contabilitate*, Editura CECCAR, anul 2013, București

ⁱⁱⁱ Bernard Martory, Yvon Pesqueux, *Pratique de la comptabilité analytique*, Editura Dunod, Paris 1983

^{iv} Benta Adrian, Benta Mihaela, Dragos Patroi, *Tratat de fiscalitate practica*, Editura C.H.Bech, anul 2015 București

^{iviv} Brabete Valeru, Dragan Cristian, *Contabilitatea activitatilor de comerț, turism și alimentație publică*, Editura Presa Universitară Clujeană, Editura Universitaria Craiova, Craiova 2013

^v Dragomir Voicu-Dan, *Sustainability reporting a case for accountability*, Editura ASE, anul 2012 București